

Luk

Chapter 6

Ukrainian Interlinear

Reference: Ukrainian Ogienko Bible

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων; καὶ
Сталось ж в суботу проходити Йому через засіяне-поле і
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G4521](#) [G1279](#) [G0846](#) [G1223](#) [G4702](#) [G2532](#)
ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦσθιον τοὺς στάχους, ψώχοντες ταῖς
зривали – учні Його і їли – колосся розтираючи –
[G5089](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2068](#) [G3588](#) [G4719](#) [G5597](#) [G3588](#)
χερσίν.
руками
[G5495](#)

| І сталося, як Він переходив ланами, у суботу, Його учні зривали колосся та їли, розтерши руками.

2 τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν τοῖς
деякі-ж – з фарисеїв сказали Чому робите те-що не дозволено в
[G5100](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5330](#) [G3004](#) [G5101](#) [G4160](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1832](#) [G3588](#)
σάββασιν?
суботу
[G4521](#)

| А деякі з фарисеїв сказали: „Нашо робите те, чого не годіться робити в суботу?“

3 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε,
і відповівши до них сказав – Ісус Хіба-й цього не-читали
[G2532](#) [G0611](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3761](#) [G3778](#) [G0314](#)
ὃ ἐποίησεν Δαυὶδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ ὄντες;
що зробив Давид, коли зголоднів він і – хто-з ним був
[G3739](#) [G4160](#) [G1138](#) [G3753](#) [G3983](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#) [G1510](#)

| І промовив Ісус їм у відповідь: „Хіба ви не читали того, що зробив був Давид, коли сам зголоднів, також ті, хто був із ним?“

4 ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
як увійшов до – дому – Божого і – хліби –
[G5613](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0740](#) [G3588](#)
προθέσεως λαβὼν, ἔφαγεν, καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ’ αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν
приношення взявши їв і дав – хто-з ним яких не дозволено
[G4286](#) [G2983](#) [G5315](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1832](#)
φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς?
їсти як-тільки – самим – священникам
[G5315](#) [G1487](#) [G3361](#) [G3441](#) [G3588](#) [G2409](#)

| Як він увійшов був до Божого дому, і, взявши хліби показні, яких їсти не можна було, тільки самим священникам, споживав, і дав тим, хто був із ним?“

5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
і говорив їм Господь є – суботи – Син – Людський
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2962](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4521](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

| І сказав Він до них: „Син Людський — Господь і суботі!“

- 6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν
Сталосся-ж – в іншу суботу увійти Йому до – синагоги
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G2087](#) [G4521](#) [G1525](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4864](#)
- καὶ διδάσκειν; καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἢ δεξιὰ
і навчати і був чоловік там і – рука його – права
[G2532](#) [G1321](#) [G2532](#) [G1510](#) [G0444](#) [G1563](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1188](#)
- ἦν ξηρά.
була всохла
[G1510](#) [G3584](#)

| І сталося, як в іншу суботу зайшов Він до синагоги й навчав, знаходився там чоловік, що правіця йому була всохла.

- 7 παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν
стежили-ж – за-Ним – книжники і – фарисеї чи в
[G3906](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1122](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5330](#) [G1487](#) [G1722](#)
- τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.
– суботу зцілить щоб знайти звинувачення на-Нього
[G3588](#) [G4521](#) [G2323](#) [G2443](#) [G2147](#) [G2723](#) [G0846](#)

| А книжники та фарисеї вважали, чи в суботу того не вздорівить, щоб знайти проти Нього оскáрження.

- 8 αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ
Він-же – знав – роздуми їхні сказав-же – – чоловікові
[G0846](#) [G1161](#) [G1492](#) [G3588](#) [G1261](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0435](#)
- τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, ᾤγειρε, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. καὶ
– всохлу що-мав – руку Встань і стань на – середину і
[G3588](#) [G3584](#) [G2192](#) [G3588](#) [G5495](#) [G1453](#) [G2532](#) [G2476](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3319](#) [G2532](#)
- ἀναστὰς, ἕστη.
вставши став
[G0450](#) [G2476](#)

| А Він знав думки їхні, і сказав чоловікові, що мав суху руку: „Підведися, і стань посередині!“ Той підвісся — і став.

- 9 εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, Ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν
сказав-же – – Ісус до них Запитую вас чи дозволено
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1905](#) [G4771](#) [G1487](#) [G1832](#)
- τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι? ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι?
в суботу добро-чинити чи зло-чинити душу врятувати чи згубити
[G3588](#) [G4521](#) [G0015](#) [G2228](#) [G2554](#) [G5590](#) [G4982](#) [G2228](#) [G0622](#)

| Ісус же промовив до них: „Запитаю Я вас: Що годіться в суботу — робити добре, чи робити лихе, душу спасти, чи згубити?“

- 10 καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπεν αὐτῷ, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου.
і оглянувши всіх їх сказав йому Простягни – руку свою
[G2532](#) [G4017](#) [G3956](#) [G0846](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1614](#) [G3588](#) [G5495](#) [G4771](#)
- ὁ δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.
він-же – зробив і відновилася – рука його
[G3588](#) [G1161](#) [G4160](#) [G2532](#) [G0600](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#)

| І, позирнувши на всіх них, сказав чоловікові: „Простягни свою руку!“ Той зробив, — і рука його стала здорова!

11 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί
 вони-ж - сповнилися шаленства і обговорювали між собою що-б
[G0846](#) [G1161](#) [G4130](#) [G0454](#) [G2532](#) [G1255](#) [G4314](#) [G0240](#) [G5101](#)
 ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.
 - зробити - Ісусові
[G0302](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2424](#)

| А вони переповнилися лютістю, і один з одним змовлялись, що робити з Ісусом?

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξελεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος
 Сталось-ж - в - дні ті вийшов Він на - гору
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3778](#) [G1831](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#)
 προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.
 помолитися і провів цілу-ніч в - молитві до Бога
[G4336](#) [G2532](#) [G1510](#) [G1273](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4335](#) [G3588](#) [G2316](#)

| І сталося, що часу того Він вийшов на гору молитися, і перебув цілу ніч на молитві до Бога.

13 καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
 і коли настав день покликав - учнів Своїх і
[G2532](#) [G3753](#) [G1096](#) [G2250](#) [G4377](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#)
 ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν;
 обравши з них дванадцятьох яких і апостолами назвав
[G1586](#) [G0575](#) [G0846](#) [G1427](#) [G3739](#) [G2532](#) [G0652](#) [G3687](#)

| А коли настав день, покликав Він учнів Своїх, і обрав із них Дванадцятьох, яких і апостолами Він назвав:

14 Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ; καὶ
 Сімона якого і назвав Петром і Андрія - брата його і
[G4613](#) [G3739](#) [G2532](#) [G3687](#) [G4074](#) [G2532](#) [G0406](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#) [G2532](#)
 Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην; καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον;
 Якова і Іоанна і Філіпа і Варфоломія
[G2385](#) [G2532](#) [G2491](#) [G2532](#) [G5376](#) [G2532](#) [G0918](#)

| Сімона, якого й Петром Він назвав, і Андрія, брата його, Якова й Івана, Пилипа й Варфоломія,

15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν; καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου; καὶ Σίμωνα τὸν
 і Матфія і Фому і Якова Алфеєвого і Сімона -
[G2532](#) [G3156](#) [G2532](#) [G2381](#) [G2532](#) [G2385](#) [G0256](#) [G2532](#) [G4613](#) [G3588](#)
 καλούμενον Ζηλωτὴν;
 що-зवाвся Зілотом
[G2564](#) [G2207](#)

| Матвія й Хому, Якова Алфієвого й Сімона, званого Зілотом,

16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου; καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριῶθ, ὃς ἐγένετο προδότης.
 і Юду Яковлевого і Юду Іскаріота який став зрадником
[G2532](#) [G2455](#) [G2385](#) [G2532](#) [G2455](#) [G2469](#) [G3739](#) [G1096](#) [G4273](#)

| Юду Якового, й Юду Іскаріотського, що й зрадником став.

17 καὶ καταβὰς μετ’ αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς
 і зійшовши з ними став на місці рівному і натовп великий
[G2532](#) [G2597](#) [G3326](#) [G0846](#) [G2476](#) [G1909](#) [G5117](#) [G3977](#) [G2532](#) [G3793](#) [G4183](#)

μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας,
 учнів Його і безліч велика – людей з усієї – Юдеї
[G3101](#) [G0846](#) [G2532](#) [G4128](#) [G4183](#) [G3588](#) [G2992](#) [G0575](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2449](#)

καὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου, καὶ Σιδῶνος,
 і Єрусалиму і – приморського Тυру і Сідону
[G2532](#) [G2419](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3882](#) [G5184](#) [G2532](#) [G4605](#)

Як зійшов Він із ними, то спинився на рівному місці, також натовп густий Його учнів, і безліч людей з усієї Юдеї та з Єрусалиму, і з приморського Тυру й Сидону,

18 οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. καὶ
 які прийшли послухати Його і зцілитися від – хвороб своїх і
[G3739](#) [G2064](#) [G0191](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2390](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3554](#) [G0846](#) [G2532](#)

οἱ ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο.
 – мучені від духів нечистих зцілювалися
[G3588](#) [G1776](#) [G0575](#) [G4151](#) [G0169](#) [G2323](#)

що посходилися, щоб послухати Його та вздоровитися із недугів своїх, також ті, хто від дугів нечистих страждав, — і вони вздоровлялися.

19 καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτην ἄπτεσθαι αὐτοῦ; ὅτι δύναμις παρ’ αὐτοῦ
 і весь – натовп намагався торкнутися Його бо сила від Нього
[G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3793](#) [G2212](#) [G0680](#) [G0846](#) [G3754](#) [G1411](#) [G3844](#) [G0846](#)

ἐξήρχετο καὶ ἴατο πάντα.
 виходила і зцілювала всіх
[G1831](#) [G2532](#) [G2390](#) [G3956](#)

Увесь же народ намагався бодай доторкнутись до Нього, бо від Нього виходила сила, і всіх вздоровляла.

20 Καὶ αὐτὸς, ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
 і Він піднявши – очі Свої на – учнів Своїх
[G2532](#) [G0846](#) [G1869](#) [G3588](#) [G3788](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#)

ἔλεγεν, Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 говорив Блаженні – вбогі бо ваше є – Царство – Боже
[G3004](#) [G3107](#) [G3588](#) [G4434](#) [G3754](#) [G5212](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#)

А Він, звівши очі на учнів Своїх, говорив: „Блаженні убогі, — Царство Боже бо ваше.

21 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες
 блаженні – голодні нині бо насититесь блаженні – що-плачете
[G3107](#) [G3588](#) [G3983](#) [G3568](#) [G3754](#) [G5526](#) [G3107](#) [G3588](#) [G2799](#)

νῦν, ὅτι γελάσετε.
 нині бо засмієтесь
[G3568](#) [G3754](#) [G1070](#)

Блаженні голодні тепер, бо ви нагородовані будете. Блаженні засмучені зараз, бо втішиться ви.

- 22 μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν
 блаженні ви коли зненавидять вас – люди і коли відлучать
[G3107](#) [G1510](#) [G3752](#) [G3404](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2532](#) [G3752](#) [G0873](#)
- ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσιν, καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκα
 вас і зганьблять і відкинуть – ім'я ваше як злочинне заради
[G4771](#) [G2532](#) [G3679](#) [G2532](#) [G1544](#) [G3588](#) [G3686](#) [G4771](#) [G5613](#) [G4190](#) [G1752](#)
- τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου;
 – Сина – Людського
[G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

Блаженні ви будете, коли люди зненавидять вас, і коли проженуть вас, і ганьбитимуть, і знеславлять, як зле, ім'я ваше за Людського Сина.

- 23 χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε; ἰδοὺ γὰρ, ὁ
 радійте в той – день і стрибайте-від-радості ось бо –
[G5463](#) [G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2250](#) [G2532](#) [G4640](#) [G3708](#) [G1063](#) [G3588](#)
- μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν
 нагорода ваша велика на – небі так-само – – бо чинили
[G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0846](#) [G1063](#) [G4160](#)
- τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
 – пророкам – батьки їхні
[G3588](#) [G4396](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

Радійте того дня й веселіться, нагорода бо ваша велика на небесах. Бо так само чинили пророкам батькі їхні.

- 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.
 Але горе вам – багатим бо отримуєте – утіху свою
[G4133](#) [G3759](#) [G4771](#) [G3588](#) [G4145](#) [G3754](#) [G0568](#) [G3588](#) [G3874](#) [G4771](#)

Горе ж вам, багатіям, бо втіху свою ви вже маєте.

- 25 οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ οἱ γελῶντες
 горе вам – ситі нині бо голодуватимете горе – що-смієтесь
[G3759](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1705](#) [G3568](#) [G3754](#) [G3983](#) [G3759](#) [G3588](#) [G1070](#)
- νῦν, ὅτι πενήσετε καὶ κλαύσετε.
 нині бо сумуватимете і плакатимете
[G3568](#) [G3754](#) [G3996](#) [G2532](#) [G2799](#)

Горе вам, тепер ситим, бо зазнаєте голоду ви. Горе вам, що тепер потішаєтеся, бо будете ви сумувати та плакати.

- 26 οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ
 горе коли добре про-вас скажуть всі – люди так-само – –
[G3759](#) [G3752](#) [G2573](#) [G4771](#) [G3004](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0846](#)
- γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
 бо чинили – лжепророкам – батьки їхні
[G1063](#) [G4160](#) [G3588](#) [G5578](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

Горе вам, як усі люди про вас говоритимуть добре, бо так само чинили фальшивим пророкам батькі їхні!

27 Ἄλλα ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν: Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε
 Але вам кажу – що–слухаєте Любіть – ворогів ваших добре робіть
[G0235](#) [G4771](#) [G3004](#) [G3588](#) [G0191](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G2573](#) [G4160](#)

τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,
 – що–ненавидяť вас
[G3588](#) [G3404](#) [G4771](#)

| А вам, хто слухає, Я кажу: „Любіть своїх ворогів, добро робіть тим, хто ненавидить вас.

28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων
 благословляйте – що–проклинають вас моліться за – що–кривдять
[G2127](#) [G3588](#) [G2672](#) [G4771](#) [G4336](#) [G4012](#) [G3588](#) [G1908](#)

ὑμᾶς,
 вас
[G4771](#)

| Благословляйте тих, хто вас проклинає, і моліться за тих, хто кривду вам чинить.

29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, παρέχε καὶ τὴν ἄλλην; καὶ
 тому–хто–б'є – тебе по – щоці підстав і – іншу і
[G3588](#) [G5180](#) [G4771](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4600](#) [G3930](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0243](#) [G2532](#)

ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης.
 від того–хто забирає в–тебе – плаща і – сорочки не відмовляй
[G0575](#) [G3588](#) [G0142](#) [G4771](#) [G3588](#) [G2440](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5509](#) [G3361](#) [G2967](#)

| Хто ударить тебе по щоці, підстав йому й другу, а хто хоче плаща твого взяти, — не забороняй і сорочки.

30 παντὶ αἰτοῦντί σε, δίδου; καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ
 кожному хто–просить тебе давай і від того–хто забирає – твоє не
[G3956](#) [G0154](#) [G4771](#) [G1325](#) [G2532](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0142](#) [G3588](#) [G4674](#) [G3361](#)

ἀπαίτει;
 вимагай–назад
[G0523](#)

| І кожному, хто в тебе просить — подай, а від того, хто твоє забирає, — назад не жадай.

31 καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.
 і як хочете щоб чинили вам – люди чиніть їм так–само
[G2532](#) [G2531](#) [G2309](#) [G2443](#) [G4160](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0444](#) [G4160](#) [G0846](#) [G3668](#)

| І як бажаєте, щоб вам люди чинили, так само чиніть їм і ви.

32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστίν? καὶ
 і якщо любите – що–люблять вас яка вам подяка є адже
[G2532](#) [G1487](#) [G0025](#) [G3588](#) [G0025](#) [G4771](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#) [G1510](#) [G2532](#)

γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς, ἀγαπῶσιν.
 й – грішники – що–люблять їх люблять
[G1063](#) [G3588](#) [G0268](#) [G3588](#) [G0025](#) [G0846](#) [G0025](#)

| А коли любите тих, хто любить вас, — яка вам за те ласка? Люблять бо й грішники тих, хто їх любить.

33 καὶ γὰρ, ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις
 і бо якщо добро–чините – що–добро–чинять вам яка вам подяка
[G2532](#) [G1063](#) [G1437](#) [G0015](#) [G3588](#) [G0015](#) [G4771](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#)

ἐστίν? καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν.
 є і – грішники – те–само роблять
[G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0268](#) [G3588](#) [G0846](#) [G4160](#)

| І коли добре чините тим, хто добро чинить вам, — яка вам за те ласка? Бо те саме і грішники роблять.

34 καὶ ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
і якщо позичаєте від кого сподіваєтесь отримати яка вам подяка є
[G2532](#) [G1437](#) [G1155](#) [G3844](#) [G3739](#) [G1679](#) [G2983](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#) [G1510](#)

καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα.
і грішники грішникам позичають щоб отримати-назад – стільки-ж
[G2532](#) [G0268](#) [G0268](#) [G1155](#) [G2443](#) [G0618](#) [G3588](#) [G2470](#)

| А коли позичаєте тим, що й від них сподіваєтесь взяти, — яка вам за те ласка? Позичають бо й грішники грішникам, щоб одержати стільки ж.

35 πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε, μηδὲν
проте любіть – ворогів ваших і добро-чиніть і позичайте нічого
[G4133](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G2532](#) [G0015](#) [G2532](#) [G1155](#) [G3367](#)

ἀπελπίζοντες; καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε
не-сподіваючись-назад і буде – нагорода ваша великою і будете
[G0560](#) [G2532](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G2532](#) [G1510](#)

υἱοὶ Ὑψίστου; ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ
синами Всевишнього бо Він добрий є до – невдячних і
[G5207](#) [G5310](#) [G3754](#) [G0846](#) [G5543](#) [G1510](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0884](#) [G2532](#)

πονηροῦς,
злих
[G4190](#)

| Тож любіть своїх ворогів, робіть добро, позичайте, не ждучи нічого назад, — і ваша за це нагорода великою буде, і синами Всевишнього станете ви, — добрий бо Він до невдячних і злих!

36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς [καὶ] ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.
Будьте милосердні як і – Отець ваш милосердний є
[G1096](#) [G3629](#) [G2531](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G3629](#) [G1510](#)

| Будьте ж милосердні, як і Отець ваш милосердний!

37 καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε; καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ
і не судіть і не – будете-судимі і не засуджуйте і
[G2532](#) [G3361](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3756](#) [G3361](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3361](#) [G2613](#) [G2532](#)

οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.
не – будете-засуджені прощайте і будете-прощені
[G3756](#) [G3361](#) [G2613](#) [G0630](#) [G2532](#) [G0630](#)

| Також не судіть, щоб не сүджено й вас; і не осуджуйте, щоб і вас не осүджено; прощайте, то простять і вам.

38 δίδετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον, σεσαλευμένον,
давайте і дано-буде вам мірою доброю натиснутою струснутою
[G1325](#) [G2532](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3358](#) [G2570](#) [G4085](#) [G4531](#)

ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ᾧ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε,
переповненою дадуть у – лоно ваше якою бо мірою міряєте
[G5240](#) [G1325](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2859](#) [G4771](#) [G3739](#) [G1063](#) [G3358](#) [G3354](#)

ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.
відміряно-буде вам
[G0488](#) [G4771](#)

| Давайте — і дадуть вам; мірою доброю, натоптанною, струснутою й переповненою вам у подолок дадуть. Бо якою ви мірою міряєте, такою відміряють вам“.

39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς, τυφλὸν ὀδηγεῖν?
 Сказав-же - і притчу їм Хіба може сліпий сліпого вести
[G3004](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3850](#) [G0846](#) [G3385](#) [G1410](#) [G5185](#) [G5185](#) [G3594](#)

οὐχὶ ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον ἐμπεσοῦνται?
 Хіба-не обидва в яму впадуть
[G3780](#) [G0297](#) [G1519](#) [G0999](#) [G1706](#)

Розповів також пріказку їм: „Чи ж може водити сліпого сліпий? Хіба не обидва в яму впадуть?

40 οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον; κατηρτισμένος δὲ πᾶς
 не є учень більший-за - вчителя удосконалений-же - кожен
[G3756](#) [G1510](#) [G3101](#) [G5228](#) [G3588](#) [G1320](#) [G2675](#) [G1161](#) [G3956](#)

ἔσται, ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
 буде як - вчитель його
[G1510](#) [G5613](#) [G3588](#) [G1320](#) [G0846](#)

Учень не більший за вчителя; але, удоскона́лившись, кожен буде, як учитель його.

41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
 Чому-ж - бачиш - скалку - в - оці - брата
[G5101](#) [G1161](#) [G0991](#) [G3588](#) [G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G3588](#) [G0080](#)

σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ, ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς?
 свого - а колоди - у - власному оці не помічаєш
[G4771](#) [G3588](#) [G1161](#) [G1385](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2398](#) [G3788](#) [G3756](#) [G2657](#)

Чого ж в оці брата свого ти за́скалку бачиш, колоди ж у власному оці не чуєш?

42 πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἄδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ
 як можеш говорити - братові своєму Брате дозволь витягну -
[G4459](#) [G1410](#) [G3004](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G0080](#) [G0863](#) [G1544](#) [G3588](#)

κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ
 скалку - з - ока твого сам - у - оці своєю
[G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#)

δοκὸν οὐ βλέπων? ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ
 колоди не бачачи Лицеμίре витягни спершу - колоду з -
[G1385](#) [G3756](#) [G0991](#) [G5273](#) [G1544](#) [G4412](#) [G3588](#) [G1385](#) [G1537](#) [G3588](#)

ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
 ока свого і тоді побачиш-ясно - скалку - в - оці
[G3788](#) [G4771](#) [G2532](#) [G5119](#) [G1227](#) [G3588](#) [G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#)

τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν.
 - брата свого витягнути
[G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G1544](#)

Як ти можеш сказати до брата свого: Давай, брате, я за́скалку вийму із ока твого, сам колоди, що в оці твоїм, не вбачаючи? Лицеμίре, — вийми перше колоду із власного ока, а потім побачиш, як вийняти за́скалку з ока брата твого!

43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν; οὐδὲ πάλιν
 Не бо є дерево добре що-приносьть плід поганий і-не знову
[G3756](#) [G1063](#) [G1510](#) [G1186](#) [G2570](#) [G4160](#) [G2590](#) [G4550](#) [G3761](#) [G3825](#)

δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν;
 дерево погане що-приносьть плід добрий
[G1186](#) [G4550](#) [G4160](#) [G2590](#) [G2570](#)

Нема доброго дерева, що родило б злий плід, ані дерева злого, що родило б плід добрий.

44 ἕκαστον γὰρ δένδρον, ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ, γινώσκεται. οὐ γὰρ
 кожне бо дерево, по – власному плоду, пізнається не бо
[G1538](#) [G1063](#) [G1186](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2398](#) [G2590](#) [G1097](#) [G3756](#) [G1063](#)
 ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν.
 з тернів збирають фіги і-не з куцив-терню виноград збирають
[G1537](#) [G0173](#) [G4816](#) [G4810](#) [G3761](#) [G1537](#) [G0942](#) [G4718](#) [G5166](#)

| Кожне ж дерево з плоду свого пізнається. Не збирають бо фіг із терніни, винограду ж на глodu не рвуть.

45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας «αὐτοῦ»,
 – добра людина з – доброї скарбниці – серця свого
[G3588](#) [G0018](#) [G0444](#) [G1537](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2344](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)
 προφέρει τὸ ἀγαθόν; καὶ ὁ πονηρὸς, ἐκ τοῦ πονηροῦ, προφέρει τὸ
 виносить – добре а – зла з – злого виносить –
[G4393](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4190](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4190](#) [G4393](#) [G3588](#)
 πονηρόν. ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας, λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.
 зле бо-з – надміру серця говорять – вуста його
[G4190](#) [G1537](#) [G1063](#) [G4051](#) [G2588](#) [G2980](#) [G3588](#) [G4750](#) [G0846](#)

| Добра людина із доброї скарбниці серця добре виносить, а лиха із лихої виносить лихе. Бо чим серце наповнене, те говорять уста його!

46 Τί δέ με καλεῖτε Κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω?
 Чому-ж – Мене називаєте Господи Господи а не робите те-що кажу
[G5101](#) [G1161](#) [G1473](#) [G2564](#) [G2962](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3756](#) [G4160](#) [G3739](#) [G3004](#)

| Що зветé ви Мене: „Господи, Господи“, та не робите того, що Я говорю?

47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ
 Кожен хто приходить до Мене і слухає Мої – слова і
[G3956](#) [G3588](#) [G2064](#) [G4314](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0191](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2532](#)
 ποιῶν αὐτοῦς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος.
 чинить їх покажу вам кому він подібний
[G4160](#) [G0846](#) [G5263](#) [G4771](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3664](#)

| Скажy вам, до кóго подібний усякий, хто до Мене приходить та слів Моїх слухає, і виконує їх :

48 ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν,
 подібний він людині що-будує дiм яка копала і поглибила
[G3664](#) [G1510](#) [G0444](#) [G3618](#) [G3614](#) [G3739](#) [G4626](#) [G2532](#) [G0900](#)
 καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν; πλημύρης δὲ γενομένης, προσέρηξεν
 і поклала основу на – скелі коли-повiнь же настала вдарила
[G2532](#) [G5087](#) [G2310](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4073](#) [G4132](#) [G1161](#) [G1096](#) [G4366](#)
 ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτήν, διὰ
 – ріка в-той дiм – і не змогла похитнути його тому-що
[G3588](#) [G4215](#) [G3588](#) [G3614](#) [G1565](#) [G2532](#) [G3756](#) [G2480](#) [G4531](#) [G0846](#) [G1223](#)
 τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆσθαι αὐτήν.
 – добре збудований був
[G3588](#) [G2573](#) [G3618](#) [G0846](#)

| Той подібний тому чоловікові, що, будуючи дiм, він глiбоко вiкопав, і основу на камiнь поклав. Коли ж злiва настала, вода кинулася на той дiм, — та однак не змогла захитати його, бо збудований добре він був!

49 ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ
 a-хто – почувши і не зробивши подібний він людині
[G3588](#) [G1161](#) [G0191](#) [G2532](#) [G3361](#) [G4160](#) [G3664](#) [G1510](#) [G0444](#)

οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου; ἢ προσέρηξεν ὁ
 що-збудувала дім на – землі без основи в-який вдарила –
[G3618](#) [G3614](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G5565](#) [G2310](#) [G3739](#) [G4366](#) [G3588](#)

ποταμός, καὶ εὐθύς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας
 ріка і негайно впав і стало – руйнування – дому
[G4215](#) [G2532](#) [G2112](#) [G4098](#) [G2532](#) [G1096](#) [G3588](#) [G4485](#) [G3588](#) [G3614](#)

ἐκεῖνης, μέγα.
 того великим
[G1565](#) [G3173](#)

| А хто слухає та не виконує, той подібний тому чоловікові, що свій дім збудував на землі без основи. І напёрла на нього ріка, — і зараз упав він, і велика булá того дому руїна!"